

Oponentský posudek.

Disertační práce „Česká violoncellová škola 1945-2000“ jejímž autorem je pan Mgr. Tomáš Stražil, mne velmi zaujala. Jiné takto ucelené a podrobné zmapování systému škol v sekundární a terciární oblasti vzdělávání se zaměřením na výuku violoncella neznám a troufnu si tvrdit, že neexistuje. Seřazení všech vyučovacích ústavů je logické, přehledné a úplné. Síť pedagogů svými životopisy vytváří hodnotný řetězec vývoje české violoncellové školy jako celku a ukazuje na provázanost jednotlivých škol mezi sebou. Pražská konzervatoř je ústředním subjektem prezentace a jakousi orientační páteří vývoje „violoncellismu“ v Čechách. Metodický cíl stanovený tématem je hodnotně naplněn. Jedná se o dílo ojedinělé a aktuální. Metody, které autor použil pro získání seriozních informací považuji za vhodné a spolehlivé. Dotazníky částečně, ale osobní pohovory a studium archivů naprosto postačily k vystavění této práce. Vznikla tady nová literární hodnota, která se může stát inspirací a zdrojem informací pro mladé badatele. Osobně věřím, že uváděné údaje jsou správné a ověřitelné. Doporučuji k obhajobě.

S Tomášem Stražilem se setkáváme pravidelně na konzervatoři nebo na HAMU a velmi často ve chvílích hodnocení studentských nebo jiných uměleckých výkonů. Stražil je skvělý analytik a umí se srozumitelně vyjádřit. Také v této práci dokázal zasvěceně rozřadit význam titulu česká violoncellová škola – jako systém a způsob hry na nástroj, od českých škol jako vyučovacích subjektů. Název práce jakoby vybízel k prezentaci faktorů, které mají violoncellovou hru a výuku popsatelně odlišit. V kapitole 5. str. 136 náznak takovýchto charakteristik najdeme. Počátkem dvacátého století se užívaly termíny „německá“ škola – snad pro přísné držení polohy prstů levé ruky, nacvičované výměny poloh i v malých intervalech, tah smyčce plnými žíněmi atd. „Francouzská škola“ naopak preferovala lehčí držení smyčce, prsty blíž u sebe a drobnější skákové smyky, větší elasticitu prstů levé ruky – přehmaty roztažením prstů místo drobných výměn ... Z dnešního pohledu se taková specifikace jeví jako zjednodušená. Na příkladu historického řetězce pedagogů Pražské konzervatoře zjišťujeme, že „česká violoncellová škola“ je zdravým mixem škol německé a francouzské. Podrobný popis pořadí jednotlivých učitelů - violoncellistů je účinný vědecký způsob vysvětlení vzniku silné české violoncellové školy jako konkrétního pojmu. Tady se zúročí autorova pečlivost. Historický přehled pedagogů všech českých vyučovacích ústavů je dokladem toho, že význam charakteristik jednotlivých národních škol přebírají konkrétní osobnosti a jejich působení na českém území i v zahraničí. *Příklad: D. Popper (1843-1913) – v Praze na konzervatoři žák Goltermannův (Německo) byl posledních dvacet let zakladatelem maďarské violoncellové školy jako profesor na konzervatoři v Budapešti.*

Celá práce má výbornou jazykovou úroveň a jistě bych hlasoval pro její knižní vydání. V tomto případě formu vědeckého plurálu nepovažuji za šťastnou.

V Praze 6.6.2017

prof. Miroslav Petráš